

provincie
groningen

- 9 MAART 2012

11-00784

bezoekadres: St. Jansstraat 4

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

faxnr.: 050 316 44 39

Aan Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Loppersum
T.a.v. mevr. T. Swijghuizen-Blokzijl
Postbus 25
9919 ZG LOPPERSUM

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

R U I M T E L I J K E P L A N N E N

Datum : 8 maart 2012
Briefnummer : 2012-02677
Zaaknummer : 370827
Behandeld door : Kooi E.J. van der
Telefoonnummer : (050) 3164817
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Overlegreactie omtrent het voorontwerp-bestemmingsplan
"Buitengebied" van de gemeente Loppersum.

Geacht college,

Bij e-mail van 4 januari 2012 heeft u in het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening het boven vermelde bestemmingsplan voor overleg toegezonden.

Het plan voorziet in een geactualiseerde bestemmingsregeling voor het buitengebied van de gemeente Loppersum.

Het doel van het overleg is om te voorkomen dat met het plan het ruimtelijke beleid van de provincie wordt doorkruist. De doorwerking van essentiële onderdelen van het ruimtelijke beleid is geborgd in hoofdstuk 4 van de Omgevingsverordening provincie Groningen 2009.

Het plan geeft mij aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Ik heb in algemene zin waardering voor het feit dat in het algemeen rekening is gehouden met de regels in de Omgevingsverordening. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient het op dat moment geldende recht in acht te worden genomen. In dat verband wijs ik u op het feit dat een herziening van de Omgevingsverordening in voorbereiding is die op grond van 4.1 van de Wro gevolgen heeft voor de inhoud van bestemmingsplannen. De verwachting is dat deze in de maand juni wordt vastgesteld door Provinciale Staten. Ik adviseer u hiermee bij de planvaststelling rekening te houden.

Agrarische schaalvergroting/Ruimtelijke kwaliteit

Doorvertaling visies

Op grond van artikel 4.5 van de Omgevingsverordening dient de plantoelichting inzicht te geven in de ruimtelijke kwaliteit van het plangebied. In hoofdstuk 5 van de plantoelichting worden met betrekking tot de landbouw de Strategische visie

en de Contourenvisie genoemd. De essentie van de inhoud van deze visie en de vertaling hiervan in het bestemmingsplan worden echter niet weergegeven. Daardoor ontbreekt een beeld van de kwaliteiten, potenties en diskwaliteiten en wat de gemeentelijke visie met betrekking tot de ontwikkeling van de landbouw is.

Zo is bijvoorbeeld uit het plan lastig op te maken in hoeverre de gekozen systematiek overeenkomt met het systeem uit de Nota Agrarische Bouwblokken en de hierbij behorende procesafspraken. Deze systematiek voor schaalvergroting kent een indeling naar groene (ja, mits), gele (nee, tenzij) en witte (nee) gebieden. Inzichtelijker dient te worden gemaakt hoe deze gebiedsindeling uit de nota is vertaald. Ik raad u aan om in de toelichting een kaart op te nemen voor agrarische schaalvergroting met onderscheid naar kwetsbare gebieden, zoals die in de Nota Agrarische Bouwblokken is opgenomen, aan het plan toe te voegen en een beschrijving van de procesafspraken in het kader van de maatwerkbenadering.

Systematiek schaalvergroting

De planregeling ten aanzien van de omvang en uitbreiding van agrarische bouwpercelen geeft mij aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

1. Op grond van artikel 3.2 van de planregels dient agrarische bedrijfsbebouwing gegroepeerd te worden binnen een bouwvlak (zoekgebied) en mag de oppervlakte van een bouwperceel maximaal 1,5 hectare bedragen met dien verstande dat uitbreidingen van de oppervlakte aan bebouwing tot meer dan 1 hectare alleen mogelijk is indien er overeenstemming is over een goede landschappelijke inpassing en de uitvoering van het plan voor landschappelijke inpassing via een overeenkomst is geborgd en de uitbreidingsrichting aansluit bij het aanwezige bebouwingspatroon, waarbij tevens rekening wordt gehouden met het uitzicht van (bedrijfs)woningen. De oppervlakte van een bouwperceel ter plaatse van de gronden die geheel of gedeeltelijk zijn bestemd als Waarde – Geomorfologie, Waarde – Invloedsgebied wierden of Waarde - Landschap, bedraagt maximaal 10.000 m², tenzij anders is aangegeven op de lijst 'afweging omvang agrarisch bouwperceel' die is opgenomen in de bijlagen bij de regels (bijlage 1). Deze bijlage heb ik niet aangetroffen bij de regels. Voorts ontbreekt in de toelichting informatie over bestaande bedrijven die reeds een van het bestemmingsplan afwijkende oppervlakte hebben. Voor deze bedrijven dient in de planregels een regeling te worden opgenomen waarbij de bestaande oppervlakte dient te worden vastgelegd.
2. Gelet op de systematiek van het plan wordt uitgegaan van het bij recht ontwikkelingsmogelijkheden bieden aan agrarische bedrijven tot maximaal 1,5 hectare en via afwijking van het bestemmingplan tot 2 hectare (Overigens is daarbij abusievelijk in de planregels niet bepaald dat deze agrarische bedrijfsbebouwing ook alleen maar binnen dit bouwperceel mag worden opgericht). Dit is niet conform de afspraken over agrarische schaalvergroting in de Nota Agrarische Bouwblokken waarbij is afgesproken dat de uitbreiding van een bouwperceel vanaf 1 hectare (geel gebied) respectievelijk 1,5 hectare (groen gebied) gekoppeld wordt aan een wijzigingsbevoegdheid. Voorts blijkt uit de plantoelichting niet waarom is gekozen voor een zoekgebied van 3 hectare voor bouwpercelen en komen de procesafspraken in het kader van de maatwerkbenadering slecht summier aan de orde.
3. Ten aanzien van de uitbreiding van agrarische bedrijven tot 1 respectievelijk 1,5 hectare acht ik het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in het

bestemmingsplan in die zin dat de landschappelijke inpassing en de uitvoering van het plan voor landschappelijke inpassing via een overeenkomst wordt geborgd, onvoldoende rechtszeker. Een voorwaardelijke verplichting houdt in dat op grond van een bestemmingsplan een bepaald type van gebruik van gronden uitsluitend is toegestaan als tegelijkertijd in het bestemmingsplan concreet voorgeschreven activiteiten worden uitgevoerd (al dan niet overeenkomstig een bestaand inrichtings- en beplantingsplan). De Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State acht het opnemen van voorwaardelijke verplichtingen in het bestemmingsplan op zich aanvaardbaar. Op grond van artikel 3.1 van de Wro dienen echter de in het bestemmingsplan op te nemen voorschriften ook voldoende concrete en objectief bepaalde normen over het grondgebruik te bevatten. De toetsing van een aanvraag aan de planregels mag immers op grond van vaste jurisprudentie niet afhankelijk zijn van een nadere afweging. Dit betekent dat de uit te voeren maatregelen reeds op het moment van vaststelling in het bestemmingsplan bekend dienen te zijn. Zie in dat verband de recente uitspraken van 1 juni 2011, nr. 201008528/1/R2 en 29 december 2010, nr. 201003274/1/R3. De in het bestemmingsplan opgenomen planregeling voldoet hier niet aan. Indien, zoals in dit geval aan de orde, ten tijde van de vaststelling van het plan nog geen concrete afweging heeft plaatsgevonden, omdat er bijvoorbeeld nog geen concrete uitbreidingsplannen zijn dan wel nog geen landschappelijk inrichtings- en beplantingsplan beschikbaar is, omdat de ten behoeve van de uitbreiding te voeren maatwerkmethode nog niet heeft plaatsgevonden, dan biedt de Wro uitsluitend de mogelijkheid om ten behoeve van een mogelijk toekomstige bedrijfsuitbreiding een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 3.6 van de Wro in het bestemmingsplan op te nemen.

4. Op grond van artikel 3.4 van de planregels kan - via afwijking van het bestemmingsplan - de totale oppervlakte aan bebouwing worden uitgebreid tot maximaal 2 hectare (met uitzondering van intensieve veehouderijen). Overigens mis ik hier een van de randvoorwaarden uit de maatwerkbenadering; het respecteren van de historisch gegroeide landschapsstructuur. Ingevolge artikel 3.6 van de Wro kan thans in een bestemmingsplan worden bepaald in hoeverre bij omgevingsvergunning kan worden afgeweken van de bij het plan aan te geven regels. Dit betreft een beleidsneutrale omzetting van de voormalige ontheffingsbevoegdheid, zodat de reikwijdte van deze bevoegdheid ook onder de werking van de Wabo wordt doorgezet. Blijkens de geschiedenis van de totstandkoming van deze bepaling en de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State (o.a. uitspraak van 26 januari 2011, nr. 201000105/1/R1) wordt met deze bepaling uitsluitend beoogd om het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid te geven om op ondergeschikte onderdelen van het plan af te wijken. Het uitbreiden van bouwpercelen met 0,5 hectare betreft in het algemeen geen afwijking van een ondergeschikt onderdeel van het plan.

Ik adviseer u om met het voorgaande rekening te houden en in het bestemmingsplan een regeling op te nemen die voldoet aan de Wro en het provinciaal beleid waarbij de in het kader van maatwerkbenadering gestelde voorwaarden en gemaakte procesafspraken ten aanzien van schaalvergroting zijn gewaarborgd. Overigens wijs ik u op de in voorbereiding zijnde herziening van de Omgevingsverordening en de voorgestelde wijzigingen van artikel 4.19a omtrent de omvang en uitbreiding van agrarische bouwpercelen. Op 26 januari 2012 bent u nader geïnformeerd over deze herziening. Het verdient aanbeveling om rekening te houden met het gewijzigde beleid van de provincie.

Serrestallen/foliestallen

Op grond van de planregels is een maximale goothoogte en bouwhoogte voor bedrijfsgebouwen tot maximaal 6 meter respectievelijk 14 meter mogelijk. Benutting van deze maximale hoogte kan grote effecten hebben op het landschap en zet de deur open naar onder meer serrestallen/foliestallen. In de plantoelichting wordt hieraan echter geen aandacht besteed (zie ook 1^e alinea).

Agrarische biomassavergisting

In artikel 3.6 van de planregels wordt het opwekken van elektriciteit door middel van agrarische biomassavergisting – via afwijking van het bestemmingsplan - toegestaan. In het bestemmingsplan wordt onder agrarische biomassavergisting verstaan: biogaswinning waarbij hetzij voor minimaal 50% gebruik wordt gemaakt van mest afkomstig van het betreffende agrarische bedrijf of cosubstraten, hetzij het product, waaronder restproduct, voor minimaal 50% wordt gebruikt op het betreffende agrarisch bedrijf. Voor de definitie van mestvergistingsinstallatie heeft de provincie aansluiting gezocht bij de definities uit de Handreiking (co-)vergisting van mest. Onder mestvergistingsinstallatie wordt verstaan: installatie voor het produceren van duurzame energie door het bewerken van uitwerpselen van dieren tot krachtens artikel 5, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet aangewezen eindproducten van een krachtens dat artikellid omschreven bewerkingsprocedé dat ziet op het vergisten van ten minste 50 gewichtsprocenten uitwerpselen van dieren met in de omschrijving van dat procedé genoemde nevenbestanddelen, inclusief installaties voor opslag en bewerking van het biogas en voor tussen- en naopslag van mest. Wellicht dat u bij het toestaan van agrarische biomassavergisting hetzelfde voor ogen heeft als de provincie voor ogen heeft bij een 'mestvergistingsinstallatie'. Ik verzoek u echter aansluiting te zoeken bij de in de Omgevingsverordening gehanteerde definities. Daarbij zou het nuttig zijn om ook aan het oprichten van mestvergistingsinstallaties in de planregels voorwaarden te stellen ten aanzien van de landschappelijke inpassing conform de maatwerkbenadering.

Nieuwvestiging van agrarische bedrijven

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om onder voorwaarden het plan te wijzigen ten behoeve van de nieuwvestiging van agrarische bedrijven. In de plantoelichting wordt niet vermeld dat hiervoor thans een ontheffing noodzakelijk is.

Op grond van artikel 4.19a, lid 1, van de Omgevingsverordening voorziet een bestemmingsplan niet in nieuwe agrarische bouwpercelen. Op grond van artikel 4.19a, lid 2, van de Omgevingsverordening is nieuwvestiging uitsluitend – na een verkregen ontheffing van Gedeputeerde Staten - mogelijk in een aantal hierin genoemde specifieke gevallen. Aangezien nieuwvestiging in een bestemmingsplan pas dan - na een verkregen ontheffing van Gedeputeerde Staten - in het bestemmingsplan kan worden toegelaten is de wijzigingsbevoegdheid thans in strijd met de Omgevingsverordening. Op grond van vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dient namelijk met het bestaan van een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan de aanvaardbaarheid van de nieuwe bestemming binnen het gebied waarop de wijzigingsbevoegdheid betrekking heeft in beginsel als een gegeven te worden beschouwd, indien is voldaan aan de bij het bestemmingsplan gestelde wijzigingsvoorwaarden. Een vereiste van voorafgaande ontheffing van het college van gedeputeerde staten bij de toepassing van een dergelijke bevoegdheid direct uit hoofde van een verordening is hiermee niet in overeenstemming (zie o.a.

uitspraak van de ABRvS van 26 oktober 2011, nr. 200909916/1/R1 inzake reactieve aanwijzing bestemmingsplan Buitengebied Vlagtwedde).

Tevens wijs ik u erop dat op grond van de Spoedwet Wro een ontheffingsbevoegdheid in de Omgevingsverordening uitsluitend kan worden toegepast in zeer bijzondere situaties die bij het stellen van de algemene regel niet zijn voorzien, zal op grond van de in voorbereiding zijnde herziening van de Omgevingsverordening nieuwvestiging (zonder ontheffing) uitsluitend mogelijk zijn onder een aantal voorwaarden. Ik verzoek u te zijner tijd de planregels en/of wijzigingsregels in overeenstemming te brengen met de dan geldende regels in de Omgevingsverordening.

Nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid – via afwijking van het bestemmingsplan – ruimte voor het toelaten van nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven onder een aantal nader in het plan gestelde voorwaarden. Op grond van artikel 4.26 van de Omgevingsverordening stelt een bestemmingsplan regels voor het toelaten van nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven. Onder andere dient het bestemmingsplan te regelen dat een nevenactiviteit niet ten koste mag gaan van landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke waarden. Voorts dient de ondergeschiktheid van de nevenactiviteit te worden vertaald in de vorm van een maximale vloeroppervlakte. Deze voorwaarden ontbreken echter nog in het plan. Ik verzoek u de planregels op dit punt aan te vullen.

Paardenbakken

Een paardenbak dient goed ingepast te worden in het landschap en daarbij dient rekening te worden gehouden met bestaande landschappelijke waarden en dienen kernkarakteristieken te worden gerespecteerd. Het realiseren van paardenbakken is (o.a. met toepassing van de afwijkingsregels) in het bestemmingsplan mogelijk onder de bestemmingen "Agrarisch", "Wonen" en "Bedrijf". Om te waarborgen dat dit soort aanpassingen goed verlopen loopt er op dit moment een project 'paardenbak en landschap', gericht op een goede landschappelijke inpassing van paardenbakken. Dit project is vanuit de Stichting Beheer Natuur en het voormalige ministerie van LNV geïnitieerd en de provincie heeft voor dit project subsidie beschikbaar gesteld. Voor meer informatie over dit project en advies kan contact worden opgenomen met mevr. M. Samplonius, telefoonnummer: 06-25066374 of met dhr. R. Zevenberg, telefoonnummer: 06-25066382.

Mestopslag

Het provinciaal beleid gaat er grond van artikel 4.19a, lid 5 van uit dat de opslag van mest binnen het bouwperceel plaatsvindt. Te denken valt aan mest(folie)bassins en mestzakken. Op grond van artikel 4.19a, lid 5, van de Omgevingsverordening dienen deze, voor zover het agrarische bouwwerken betreft, binnen het agrarisch bouwperceel te worden opgericht. In het kader van de herziening van de Omgevingsverordening zal een gewijzigd artikel ten aanzien van mestopslag worden opgenomen waarbij wordt bepaald dat alle voorzieningen voor mestopslag – en derhalve niet alleen voor agrarische bouwwerken voor mestopslag – binnen het agrarisch bouwperceel te worden gevestigd. Ik verzoek u daarom in het bestemmingsplan uitsluitend mestopslag binnen het agrarisch bouwperceel mogelijk te maken. In dit verband wijs ik u overigens op het feit dat op grond van de in voorbereiding zijnde herziening van de Omgevingsverordening Gedeputeerde Staten – met inachtneming van een aantal voorwaarden - kunnen

besluiten om een afwijkende regeling vast te stellen op grond waarvan een bestemmingsplan mag voorzien in de oprichting van mestzakken en mestbassins buiten het aangewezen agrarisch bouwperceel. Hiervoor dient een bestuurs-overeenkomst te worden gesloten.

Landschap

Het valt in de plantoelichting op dat bij de vertaling van de bijzondere thema's het onderwerp cultuurhistorie, landschap en archeologie besproken wordt, maar bij de juridische vertaling alleen de archeologie uitgewerkt wordt. Toch is er voor landschap in de regels uitwerking gegeven aan de in de Omgevingsverordening beschermde kernkwaliteiten (artikelen 27 t/m 29 van de planregels): openheid, reliëf, de oorspronkelijke verkaveling, het profiel van dijken en historische dijken en het zicht op wierden en wierdedorpen.

Binnen de bestemming "Waarde – Open gebied en Waarde – Invloedszone" dient op grond van artikel 4.36 van de Omgevingsverordening een verbod op houtteelt en de aanleg van nieuw bos en boomgaarden te worden opgenomen. Dit verbod ontbreekt thans in de planregels. Voorts dient er naar gestreefd te worden om ook geen met de waarde strijdige gebouwen op te richten binnen de visuele invloedssfeer van de wierden. De bebouwingsmogelijkheden binnen de verschillende bestemmingen kunnen immers leiden tot de ongewenste situatie dat bebouwing het zicht op de wierde ontnemt of dat deze bebouwing door de architectuur, vorm, kleur en bouwmassa afbreuk doet aan de belevingswaarde van de wierde/het wierdedorp. Er zou bijvoorbeeld gedacht kunnen worden aan een beschermende regeling onder de verschillende bestemmingen in die zin dat er geen mogelijkheden zijn voor bouwen buiten het bebouwingsvlak bij agrarische en niet-agrarische functies indien zij daarmee komen te vallen binnen de invloedssfeer van een wierde.

De plantoelichting zou op de volgende punten kunnen worden aangevuld:

- Op pagina 23 zou dienen te worden aangegeven dat het plangebied op hoofdlijnen na en niet in de ijsstijden zijn landschappelijke vorm gekregen.
- Op pagina 32 zou het provinciale beleid ten aanzien van het aanvullen van afgegraven wierde(dele)n kunnen worden vermeld. Hiervoor is in 2005 de Nota 'Afgegraven en weer aangevuld' door GS vastgesteld. In deze nota staan ook voor de gemeente Loppersum aangegeven voor welke wierden aanvulling kansrijk is of overwogen kan worden.
- Op pagina 42 zou onder het duisternisbeleid benoemd kunnen worden of er ook voor wat betreft NAM-locaties beleid is ten aanzien van het beperken van nachtelijke verlichting.
- Op pagina 76 zou vermeld kunnen worden dat de aanwezige productiebossen niet onder de bestemming natuur vallen. Met name het productiebos in het zuidelijk deel van de gemeente, wat een aantal jaren geleden is gekapt en op grond van de Boswet weer is herplant was een tijdelijk productiebos en paste zeker niet in het landschap, dat gekenmerkt wordt door openheid.
- Op pagina 84 wordt aangegeven dat de beschermingszone voor traditionele windmolens op basis van de biotoopformule is bepaald. Van één molen zou kunnen worden vermeld dat de biotoop hiervan wordt bedreigd. Deze molen staat ten zuiden van Garrelsweer.

Natuur

Op pagina 35 van de plantoelichting wordt aangegeven dat in de EHS wordt gestreefd naar minimaal de basiskwaliteit natuur. Het provinciale beleid is er echter op gericht dat in de EHS een hogere kwaliteit wordt nagestreefd (zoals vastgelegd op onze ambitiekaart natuur).

Op de verbeeldingen zijn niet alle gebieden die in de Omgevingsverordening zijn aangegeven als 'EHS-natuur' of als 'overig bos- en natuurgebied' bestemd als natuur of als bos. De hiervan binnen het bestemmingsplan vallende gebieden dienen alsnog passend te worden bestemd. Het gaat om de volgende gebieden:

- Een deel van het Hoeksmeer is nog niet bestemd als natuurgebied. Het gaat hier om het zuidelijke deel dat al wel eigendom is van Vereniging Natuurmonumenten. Dit deel moet alsnog worden bestemd als natuur. Enkele percelen in het noordelijk deel van het Hoeksmeer hebben eveneens nog een agrarische bestemming. Deze percelen zijn nog niet aangekocht. Het valt te overwegen voor deze percelen een wijzigingsbevoegdheid naar natuur op te nemen.
- Een deel van het bos- en natuurgebied ten zuidwesten van Stedum is niet bestemd als bos of natuurgebied, maar is wel eigendom van Staatsbosbeheer (SBB). Deze dienen alsnog te worden bestemd als bos of natuurgebied. Ook een beplantingsstrook ten noord-oosten van Stedum, dat eigendom is van SBB, is niet bestemd als overig bos- en natuurgebied.
- Diverse bos- en natuurgebieden nabij Loppersum die eigendom zijn van SBB hebben een agrarische bestemming gekregen. Deze dienen alsnog te worden bestemd als bos- en natuurgebied.
- Een deel van het natuurgebied Startenhuistermaar ligt binnen de grenzen van de gemeente Loppersum. Voor zover het hier gaat om eigendom van SBB dient dit deel te worden bestemd als natuur. Voor het deel dat nog niet is verworven valt te overwegen een wijzigingsbevoegdheid naar natuur op te nemen.
- Ook een deel van de eigendommen van SBB nabij Zeerijp zijn niet bestemd als bos of natuur.
- Diverse bos- en natuurgebieden bij 't Zandt die eigendom zijn van SBB dienen alsnog te worden bestemd als bos of natuur.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met M. van der Velde van de afdeling Landelijk Gebied en Water, telnr. 050-3164260

Via een omgevingsvergunning kan worden mee gewerkt aan een aantal werken binnen de bestemming "Natuur". Op grond van artikel 4.31 van de Omgevingsverordening voorziet een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van de EHS niet in wijziging van de bestemming of wijziging van de regels ter zake van het gebruik van de grond die in significante mate afbreuk doen aan het areaal aan de gronden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur, de samenhang tussen de gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur of de aanwezige en mogelijk abiotische kenmerken en waarden van de van de EHS deel uitmakende gronden, aangegeven in bijlage 16, of de door Gedeputeerde Staten vastgestelde belangrijke landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het toepasselijke gebied. Deze waarden dienen een vertaling te krijgen in het bestemmingsplan. Indien via een afwijking van de omgevingsvergunning meegewerkt kan worden aan ontwikkelingen binnen deze bestemming, dan dient de betreffende afwijkingsregeling mede gericht te zijn op bescherming van deze waarden

Er ontbreekt tevens een bestemmingsregeling voor de bos- en natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur die op grond van 4.48 van de Omgevingsverordening deel uitmaken van de in bijlage 10, kaart 4, van de Omgevingsverordening aangegeven bos- en natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur. Ik verzoek het plan hierop aan te passen.

Hergebruik vrijgekomen bebouwing

Volgens de toelichting zal er in het buitengebied steeds meer sprake zijn van bedrijfsbeëindiging van bijvoorbeeld agrarische bedrijven die vervolgens voor burgerbewoning in gebruik worden genomen. Voorts zijn er in het plangebied meerdere vrijgekomen gebouwen in het buitengebied aanwezig die reeds voor burgerbewoning of bedrijfsdoeleinden in gebruik zijn genomen. Op grond van artikel 4.27, lid 3, van de Omgevingsverordening stelt het bestemmingsplan regels over het hergebruik van deze bestaande vrijkomende gebouwen en reeds vrijgekomen gebouwen. Ik constateer dat er in het bestemmingsplan de mogelijkheid bestaat om vrijkomende of vrijgekomen gebouwen te wijzigen naar andere functies, zoals de functie wonen of een andere functie (mits in combinatie met de woonfunctie). Daarbij wordt o.a. als voorwaarde gesteld dat de activiteiten zoveel mogelijk plaats dienen te vinden binnen de bestaande bebouwing en dat de bestaande maatvoering die wordt bepaald door de goothoogte, dakhelling, nokhoogte, nokrichting en oppervlakte, blijft gehandhaafd, behoudens geringe uitwendige aanpassingen. Het provinciaal beleid is er echter op gericht dat, in plaats van zoveel mogelijk, uitsluitend inpandig hergebruik van de bestaande bebouwing en geen sloop en vervangende nieuwbouw mag plaatsvinden. Ook het veranderen en uitbreiden van de bebouwing is niet toegestaan. (zie ook de in voorbereiding zijnde herziening van de Omgevingsverordening). Het bestemmingsplan waarborgt echter niet dat uitsluitend hergebruik van de bestaande bebouwing mogelijk is en geen sloop en vervangende nieuwbouw, behoudens de calamiteitenbepaling, mag plaatsvinden.

Voorts constateer ik dat er in het plangebied aan bestaande - reeds eerder - vrijgekomen bebouwing een woonbestemming of een andere bestemming, bijvoorbeeld bestemming "bedrijf" of "maatschappelijk" is toegekend. Het bestemmingsplan waarborgt echter ook voor deze panden niet dat uitsluitend hergebruik van de bestaande bebouwing mogelijk is en geen uitbreiding, sloop en vervangende nieuwbouw mag plaatsvinden. In dat verband wijs ik er op dat de regels in de Omgevingsverordening niet alleen betrekking hebben op de door de gemeente in het bestemmingsplan als karakteristiek aangemerkte bebouwing, maar op alle vrijgekomen en vrijkomende gebouwen. Ik verzoek u het bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

Overigens wijs ik u op de in voorbereiding zijnde herziening van de Omgevingsverordening. Op grond van een nieuw artikel 4.27a, lid 1 de toelichting op een bestemmingsplan een inventarisatie en beschrijving van de in het plangebied aanwezige karakteristieke gebouwen dient te bevatten. Het bestemmingsplan legt op grond van het tweede lid tevens de bestaande hoofdvorm van karakteristieke gebouwen - zoals deze wordt bepaald door de goothoogte, dakhelling, nokhoogte, nokrichting en oppervlakte - vast en stelt een verbod om deze gebouwen zonder omgevingsvergunning te slopen, waarbij aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid wordt toegekend om een omgevingsvergunning te verlenen indien:

- a. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de karakteristieke hoofdvorm van de gebouwen;

- b. de karakteristieke hoofdvorm niet langer aanwezig is en niet zonder ingrijpende wijzigingen aan het gebouw kan worden hersteld;
- c. de karakteristieke hoofdvorm in redelijkheid niet te handhaven is;
- d. het delen van een gebouw of bijgebouwen betreft, die op zichzelf niet als karakteristiek vallen aan te merken, en door sloop daarvan geen onevenredige aantasting van de karakteristieke hoofdvorm plaatsvindt.

Gedeputeerde Staten kunnen nadere regels vaststellen die afwijken van de in artikel 4.27a, tweede lid opgenomen regeling op grond waarvan een bestemmingsplan kan voorzien in het veranderen en het vergroten van bestaande gebouwen en het oprichten van nieuwe gebouwen voor een gemeente dan wel voor een groep van gemeenten, mits deze nadere regels afdoende voorzien in bescherming van karakteristieke gebouwen.

(Uitbreidingsmogelijkheden) niet-agrarische bedrijvigheid in het buitengebied

Aan bestaande niet-agrarische functies is in het bestemmingsplan een maximum gesteld aan de uitbreidingsruimte in die zin dat de oppervlakte van bestaande gebouwen eenmalig - afhankelijk van de bestemming - met 10% respectievelijk 20% mag worden vergroot. Op grond van artikel 4.27, lid 8, van de Omgevingsverordening geldt als voorwaarde dat de uitbreidingsmogelijkheden zijn beperkt tot een eenmalige uitbreiding van de totale vloeroppervlakte van de bestaande bedrijfsbebouwing tot een percentage dat de 20% niet mag overstijgen. Tevens geldt als voorwaarde deze uitbreiding niet leidt tot een onevenredige aantasting van landschap, natuur en milieu en tot verkeersoverlast. Deze voorwaarden zijn echter niet in de planregels opgenomen. Ik verzoek u in de toelichting tevens aan te geven of er in het plangebied bedrijven zijn die in het voorliggende plan voor het eerst een bedrijfsbestemming hebben gekregen en derhalve sprake is van nieuwvestiging. Nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven is immers op grond van 4.27, lid 1, van de Omgevingsverordening niet toegelaten, behoudens indien er sprake van hergebruik van vrijgekomen gebouwen als bedoeld in artikel 4.27, lid 3, van de Omgevingsverordening. Voorts komt, zoals reeds hiervoor opgemerkt, aan bedrijven die in vrijgekomen panden zijn gevestigd op grond van artikel 4.27, lid 3, van de Omgevingsverordening geen uitbreidingsruimte toe. Hiervoor gelden de bovengenoemde regels voor hergebruik van vrijkomende en vrijgekomen panden. Ik verzoek u de bestemmingsplanregels hierop aan te passen.

Kanaalbeheer

In de toelichting (paragraaf 10.4 Water) wordt geen melding gemaakt van het feit dat een zuidelijk deel van het bestemmingsplan grenst aan een vaarweg Klasse V, het Eemskanaal. Het Eemskanaal zelf ligt buiten het plangebied. Voor dat gedeelte waar het plan grenst aan het Eemskanaal dient naast deze vaarweg een oeverstrook te worden opgenomen en een bebouwingsvrije ruimte te worden aangehouden. De oeverstrook is 5 meter breed. Voor deze strook dient in het plan een bebouwingsvrije zone te worden opgenomen die bestemd wordt voor vaarweg/water/waterbouwkundige doeleinden. Voorts zou er een bebouwingsvrije ruimte moeten zijn van 30 meter breed (inclusief de 5 meter oeverstrook) in landelijk gebied, gemeten vanaf de oeverlijn. Hier mogen geen obstakels voorkomen of bijkomen die op enigerlei wijze hinderlijk zijn voor de scheepvaart. Daarom zou voor de strook in het bestemmingsplan een soortgelijke vergunningplicht moeten worden opgenomen als in artikel 34.3 (Bebouwingsvrije zone) van de planregels waarbij de voorwaarde moet worden opgenomen dat de vaarwegbeheerder om advies dient te worden gevraagd alvorens omgevingsvergunning kan worden verleend

Externe veiligheid

Inrichtingen

In de toelichting (paragraaf 9.4 Externe veiligheid) wordt uitgebreid stilgestaan bij de risicobronnen in het plangebied. In de toelichting is echter voor geen van de risicobronnen een verantwoording voor het groepsrisico opgenomen. Ook voor bestaande inrichtingen in een conserverend plan dient op grond van het Besluit externe veiligheid een verantwoording te worden gegeven. Indien het plan voorziet in nieuwe ontwikkelingen binnen het invloedsgebied van een inrichting dient hiervoor reeds bij de vaststelling van het bestemmingsplan een verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden.

In artikel 32.2.1 van de planregels is bepaald dat op of in de gronden ter plaatse van de aanduiding 'veiligheidszone – bevi' geen kwetsbare objecten mogen worden gebouwd. De bouw van beperkt kwetsbare objecten op gronden ter plaatse van de aanduiding 'veiligheidszone – bevi', is toegestaan indien er sprake is van zwaarwegende maatschappelijke, economische en/of planologische redenen en mits is aangetoond dat er hierdoor geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid van personen. Ik merk op dat op grond van het Bevi reeds bij de vaststelling van een bestemmingsplan op grond waarvan de bouw of vestiging van beperkt kwetsbare objecten wordt toegelaten, rekening moet worden gehouden met de richtwaarde, genoemd in artikel 8, lid 2, en met de afstanden krachtens artikel 8.40 van de Wet milieubeheer. Deze nadere afweging kan niet worden uitgesteld tot aan de beoordeling van een aanvraag om omgevingsvergunning aan de bouwregels. Ik verzoek u om het plan op dit punt in overeenstemming met het Bevi te brengen.

Vervoer gevaarlijke stoffen

In de toelichting wordt vermeld dat er veiligheidsonderzoek is gedaan naar wegen in het plangebied die deel uitmaken van het Provinciaal Basisnet. Ik mis in de toelichting echter een heldere conclusie of de ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt in strijd zijn met artikel 4.17a, lid 1 t/m 5, van de Omgevingsverordening ten aanzien het Provinciaal Basisnet Groningen. Ook mis ik in de toelichting een verantwoording als bedoeld artikel 4.17a, lid 2, van de Omgevingsverordening of al dan niet aan de richtwaarde in artikel 1 van het Bevi binnen de genoemde zones wordt voldaan en ook een verantwoording van het groepsrisico als bedoeld in artikel 4.17a, lid 5, van de Omgevingsverordening binnen het invloedsgebied van een transportroute als aangegeven in bijlage 18. Voorts wordt abusievelijk in de toelichting het invloedsgebied van het spoor van 1500 meter niet aangegeven.

Op grond van artikel 4.17a, lid 3, van de Omgevingsverordening voorziet een bestemmingsplan niet in de bouw van nieuwe objecten of het gebruik van bestaande objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen binnen een zone van 30 meter aan weerszijden van de wegrand van of spoorrails van de op bijlage 17 van de Omgevingsverordening aangegeven transportroutes. Binnen deze zones zijn verschillende gevoelige bestemmingen aanwezig, zoals de bestemming "wonen". Op grond van het bestemmingsplan is niet uitgesloten dat nieuwbouw van woningen binnen de bouwlakken van deze bestemmingen ook binnen deze zones kan plaatsvinden. Daarnaast worden op grond van het bestemmingsplan functiewijzigingen toegestaan voor bijvoorbeeld omzetting van vrijkomende boerderijen naar bestemmingen die objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen toelaten, zoals wonen, maatschappelijke voorzieningen, bedrijvigheid. Ik constateer dat deze functiewijzigingen binnen het plangebied

mogelijk zijn binnen een zone van 30 meter aan weerszijden van de wegrand van of spoorrails van de op bijlage 17 van de Omgevingsverordening aangegeven transportroutes. Dit is in strijd met de Omgevingsverordening. Ik verzoek u het plan op dit punt in overeenstemming met de Omgevingsverordening te brengen.

Buisleidingen

In de plantoelichting wordt informatie gegeven over de ligging van buisleidingen. Daarbij mist een verantwoording of de grenswaarde in acht wordt genomen van 10^{-6} per jaar met betrekking tot het plaatsgebonden risico voor kwetsbare objecten. Tevens dient het groepsrisico in het invloedsgebied van de buisleiding te worden verantwoord. Informatie hierover in de toelichting ontbreekt thans. Op grond van artikel 11 en 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) dienen immers ook voor consoliderende plannen de normen in acht te worden opgenomen conform het Bevb. (Zie ook handboek voor buisleidingen in het bestemmingsplan van het ministerie van VROM)

Ten slotte ontbreekt in het plan de inhoud van het verplichte advies van de brandweer ten aanzien van de in het plan genoemde externe veiligheidsaspecten en op welke wijze hiermee rekening is gehouden. Ik verzoek u het bestemmingsplan op bovenstaande punten aan te vullen. U kunt hiervoor contact opnemen met dhr. K. Stijkel van het Steunpunt externe veiligheid, telefoonnummer: 050-3164552.

Intensieve veehouderij

Ik verzoek u in de toelichting een beschrijving te geven van de bestaande intensieve veehouderijen, het aantal, en in welke gebieden deze zijn gelegen. Voorts verzoek ik u de status en de planologische procedures die tot deze status hebben geleid te verduidelijken. Dit kan onder meer door duidelijkheid te scheppen aan de hand van de milieuvergunning van de desbetreffende bedrijven. Ik adviseer u om in de planregels tot uitdrukking te brengen dat het gaat om bestaande intensieve veehouderijen. Tevens adviseer ik u om ze aan te duiden op de verbeelding.

In artikel 3.4, lid 3, van de planregels kan het bevoegd gezag – via afwijking van het bestemmingsplan – omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de stalvloeroppervlakte van een bestaande intensieve veehouderij (ondergeschikte neventak of volwaardig), met dien verstande dat de stalvloeroppervlakte van een bedrijf in het op kaartbijlage 14 van de Omgevingsverordening provincie Groningen aangegeven:

- witte gebied niet mag worden uitgebreid;
- gele gebied mag worden uitgebreid tot een oppervlakte van ten hoogste 5.000 m²;
- groene gebied mag worden uitgebreid tot een oppervlakte van ten hoogste 7.500 m².

De hiervoor genoemde beperkingen voor vergroting van de staloppervlakte zijn niet van toepassing voor zover de toename van de stalvloeroppervlakte noodzakelijk is om daarmee tegemoet te komen aan aangescherpte eisen op het gebied van milieu en dierenwelzijn en het aantal te houden dieren daarbij niet toeneemt. Het is echter niet mogelijk te verwijzen naar een kaart die juridisch geen onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan zelf. Ik verzoek u deze kaart te vertalen in het bestemmingsplan zelf.

Duurzame ontwikkeling/duurzaam ruimtegebruik en energiebesparing.

Op grond van artikel 4.6 van de Omgevingsverordening dient de toelichting op een bestemmingsplan een paragraaf te bevatten over energie en duurzaam ruimtegebruik. Ik verzoek u om in het plan aan dit punt aandacht te besteden. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met dhr. H. Meles, afdeling Milieubeleid, telefoonnummer: 050-3164986

Verkeer en vervoer

In de toelichting staat op pagina 52 dat, om de bereikbaarheid te optimaliseren, de provincie ruimte heeft gereserveerd voor tracés voor nieuwe wegverbindingen (zie bijlage 11, kaart 5c, van de Omgevingsverordening). Verder wordt vermeld dat wanneer de provincie Groningen een wegverbinding wil realiseren, zij kan overwegen om hiervoor een inpassingsplan te maken. In het zuidwesten van het plangebied, tussen het spoor en de grens van het plangebied, is het gebied aangewezen als zoekgebied voor een wegverbinding. Deze informatie is niet geheel actueel. Gedeputeerde Staten hebben, in afstemming met de betrokken gemeenten (waaronder Loppersum) in stuurgroepverband, aangegeven om met drie in plaats van zeven alternatieven verder te gaan. Geen van de drie alternatieven loopt meer over het grondgebied van Loppersum, waardoor het realiseren van een wegverbinding hier van de baan is. Het zoekgebied in de Omgevingsverordening voor de wegverbinding is thans op alle alternatieven van toepassing. Bij de actualisatie van de Omgevingsverordening zal het zoekgebied worden verkleind en het grondgebied van de gemeente Loppersum buiten het zoekgebied vallen.

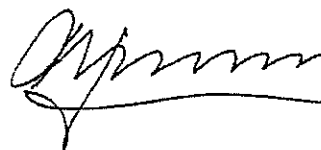
Reclamemasten, windturbines, antennemasten voor mobiele telecommunicatie

Binnen de bestemmingen Verkeer-railverkeer, Verkeer-wegverkeer en Leiding-Hoogspanning dient in relatie tot de onder deze bestemmingen toegestane hoogte van bouwwerken opgenomen te worden dat reclamemasten hoger dan zes meter niet zijn toegestaan.

Op grond van artikel 33 (algemene afwijkingsregels) kunnen de in het plan gegeven maten en afmetingen tot niet meer dan 10% van die maten en afmetingen worden overschreden. In de regeling moet tot uitdrukking worden gebracht dat deze extra afwijkingsmogelijkheid niet kan worden toegepast ten aanzien van de in Omgevingsverordening geldende maten, afmetingen en percentages, zoals de hoogte van reclamemasten (hoger dan 6 meter), de hoogte van windturbines (ashoogte van niet meer dan 15 meter), uitbreidingspercentage van niet-agrarische functies (maximaal 20%), de maximale oppervlakte voor woningen, aan- en uitbouwen en bijgebouwen (maximaal 300m²), antennemasten voor mobiele telecommunicatie (hoger dan 40 meter en 5 meter in EHS of ander gebied zoals aangegeven in bijlage 12).

Voorts mogen de via algemene afwijkingsregels toegelaten bouwwerken, zoals nutsgebouwtjes, windmolens etc., er niet toe leiden dat voor gebieden waarin geen bebouwing mag worden opgericht, zoals bebouwingvrije zones, bebouwing wordt opgericht. Ik verzoek u om deze waarborgen voor de toepassing van de afwijkingsregels op te nemen.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'R. Lander', with a long horizontal flourish underneath.

R. Lander
Hoofd van de afdeling Ruimtelijke Plannen

Waterschap NOORDERZIJVEST

19 JAN. 2012

Bezoekadres:
 Stedumermaar 1
 9735 AC Groningen
 Postadres:
 Postbus 18
 9700 AA Groningen
 Telefoon: (050) 304 89 11
 Fax: (050) 304 82 26
 E-mail: info@noorderzijvest.nl
 Internet: www.noorderzijvest.nl

Gemeente Loppersum
 Mevrouw T. Swijghuizen-Blokzijl
 Postbus 25
 9919 ZG LOPPERSUM

Uw brief van: 4 januari 2012

Uw kenmerk: -

Groningen, 18 januari 2012

Ons kenmerk: 12-63/0049

Behandeld door: I. (Inge) de Vries

Bijlage(n): -

Onderwerp: voorontwerpbestemmingsplan
 Buitengebied gemeente Loppersum

Geachte mevrouw Swijghuizen,

Hierbij onze reactie op het voorontwerpbestemmingsplan "Buitengebied gemeente Loppersum".

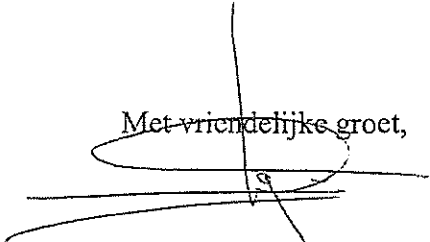
Gezien het hier een actualisatie betreft en binnen dit plan geen sprake is van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, hoeven geen waterhuishoudkundige maatregelen te worden genomen. Wij gaan dan ook akkoord met het plan.

Bij nieuwe ontwikkelingen die op grond van dit bestemmingsplan worden verwezenlijkt, wordt het waterschap graag weer betrokken.

Voor vragen kunt u contact opnemen met mevrouw I. (Inge) de Vries, telefoon 050 – 304 8251.

Hopende u hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien.

Met vriendelijke groet,

 H.W. (Hans) Bergsma,
 procesmanager Watersysteembeheer
 namens het Dagelijks Bestuur van
 het waterschap Noorderzijvest

Swijghuizen, T.

Van: BHollander@slochteren.nl

Verzonden: woensdag 25 januari 2012 9:12

Aan: Swijghuizen, T.

Onderwerp: vooroverleg bestemmingsplan Buitengebied

Geachte mevrouw Swijghuizen- Blokzijl,

Het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Loppersum geeft ons geen aanleiding tot het maken van op- en/of aanmerkingen.

Met vriendelijke groet,

Bas Hollander

gemeente Slochteren
medewerker Ruimtelijke ordening
actualisering bestemmingsplannen
tel. 0598-425743

20 JAN. 2012

GEMEENTE

Postbus 38, 9780AA Bedum
 Tel. 050-3018911
 Fax 050-3018247
 E-mail: gemeente@bedum.nl

het college van burgemeester en wethouders van
 de gemeente Loppersum
 Postbus 25
 9919 ZG LOPPERSUM

Doorkiesnr. 050 3018249 (mevr. I. Zuidema)
 Uw brief 4 januari 2012 (e-mail)
 Uw kenmerk -
 Ons kenmerk FGZ/01/2012/14
 Bijlage(n) -

Onderwerp
 Voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied gemeente
 Loppersum

Bedum, 18 januari 2012

VERZONDEN 19 JAN. 2012

Geacht college,

Bij e-mail d.d. 4 januari 2012 hebben wij u ontvangen de publicatie van het voorontwerpbestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Loppersum. Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening stelt u ons in de gelegenheid – in het kader van vooroverleg – een reactie op dit voorontwerpbestemmingsplan te geven.

Wij hebben geconstateerd dat het bestemmingsplan geen beleid bevat dat consequenties kan hebben voor onze gemeente. Wij zien dan ook geen aanleiding te reageren op dit plan.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
 Burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,
 De secretaris,

R. Wiltjer

De burgemeester,

drs. H.P. Bakker

Afdeling Risicobeheersing

BEZOEKADRES
Sontweg 10

Gemeente Loppersum
Afdeling Ruimtelijke Ordening
Mevrouw T. Swijghuizen-Blokzijl
Postbus 25
9919 ZG LOPPERSUM

WEBSITE
brandweer.groningen.nlPOSTADRES
Postbus 584
9700 AN Groningen

Telefoon	(050) 367 47 26	Bijlage(n)	Ons kenmerk	HV 12.2911227	Telefoon (050) 367 47 77
Datum	09-02-2012	Uw e-mail van	Uw kenmerk		Fax (050) 367 46 66
Behandeld door	J.S.E. Braker		E-mailadres	johan.braker@hvd.groningen.nl	
Onderwerp	Voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Loppersum'				

Geachte mevrouw Swijghuizen-Blokzijl,

Op 4 januari jl. heeft Brandweer Regio Groningen het voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Loppersum' per e-mail van u ontvangen. Dit in het kader van vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In de e-mail vraagt u om een schriftelijke reactie door Brandweer Regio Groningen. Naar aanleiding van uw verzoek heeft de heer Braker van de afdeling Risicobeheersing het bestemmingsplan beoordeeld in het kader van externe veiligheid, specifiek het onderwerp groepsrisico.

Risicobronnen en wettelijk kader

Uit beoordeling van het bestemmingsplan blijkt dat in het plangebied sprake is van externe veiligheidsrisico's door zowel risicovolle inrichtingen, transportassen als transportleidingen met gevaarlijke stoffen.

In het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen aanwezig die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). De NAM-locaties 'Leermens' en 't Zandt' valt namelijk niet onder dit besluit. Bij de volgende wijziging van het Bevi komen dergelijke mijnbouw inrichtingen naar verwachting wel onder dit regiem te vallen. Het LPG-tankstation 'Garage Van Kleef' valt wel onder het Bevi, maar ligt buiten het plangebied. Omdat het invloedsgebied tot in het plangebied reikt, is hier sprake van externe veiligheidsrisico's. De bovenstaande risicovolle inrichtingen zijn al beschreven in de externe veiligheidsparagraaf van het bestemmingsplan.

Het spoortracé Sauwerd-Delfzijl, het Eemskanaal en de wegen N46, N360, N996, N998 en N999 veroorzaken externe veiligheidsrisico's in het plangebied. Het spoortracé en het Eemskanaal vallen onder de circulaire "Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen" (RNVGS) en het ontwerp "Besluit transport externe veiligheid" (Btev). De genoemde wegen vallen onder het provinciaal

Brandweer Stad & Regio Groningen is onderdeel van de Hulpverleningsdienst Groningen, samen met de vakdirectie GGD. De vakdirectie Brandweer treedt op als brandweer voor de stad Groningen en als regionale brandweer. De Brandweer voert de werkzaamheden uit van de gemeenschappelijke regeling Hulpverlening en Openbare Gezondheidszorg, een samenwerkingsverband van de Groningse gemeenten.

Bladzijde 2 van 6
Onderwerp Voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Loppersum'

basisnet Groningen. Alle relevante risicovolle transportassen zijn al in de externe veiligheidsparagraaf beschreven.

Diverse hogedruk transportleidingen doorkruizen het plangebied, waardoor sprake is van externe veiligheidsrisico's. Deze leidingen vallen onder het "Besluit externe veiligheid buisleidingen" (Bevb). Dit zijn Gasunie-leidingen N-509-93, N-509-99, A-543, A-601, A-610 en NAM-leidingen 500440, 500450, 500460, 500470, 500510, 501061, 501071, 502252, 502260, 502270 en 502282. Al deze risicovolle transportleidingen zijn opgenomen in de externe veiligheidsparagraaf van het bestemmingsplan.

Groepsrisico

In het bestemmingsplan is aangegeven welke risicobronnen mogelijk een (groeps)risico veroorzaken. De personendichtheden in de invloedsgebieden van de eerder genoemde risicobronnen is laag. Hierdoor is in het buitengebied naar verwachting niet of nauwelijks sprake van een groepsrisico. Het voorliggende bestemmingsplan betreft in hoofdzaak een conserverend plan. Daarnaast voorziet het niet in de vestiging van nieuwe risicovolle inrichtingen of de aanleg van nieuwe transportassen. Hierdoor is in het buitengebied ook geen sprake van een toename van het groepsrisico.

In het bestemmingsplan is wel een strook gereserveerd voor de aanleg van nieuwe hogedruk transportleidingen. Hierdoor is in Oosterwijtwerd mogelijk sprake van een toename van het groepsrisico.

Effecten op- overslag LPG

De op- en overslag van LPG veroorzaakt externe veiligheidsrisico's. Bij een ongeval met LPG is een explosie (BLEVE¹) mogelijk. Uit referentiescenario's² blijkt dat bij een explosie de 1% letaliteitgrens op circa 230 meter ligt. Het plandeel dat in het invloedsgebied van het LPG-tankstation ligt, is niet bebouwd. Hierdoor is in het buitengebied geen sprake van een groepsrisico, als gevolg van het LPG-tankstation.

Effecten transport weg

Het transport van gevaarlijke stoffen over de N46, N360, N363, N993, N996 en N998 veroorzaakt externe veiligheidsrisico's. Bij een ongeval zijn hoofdzakelijk twee scenario's mogelijk, namelijk een plasbrand en/of een explosie (BLEVE). Omdat over de N46 en N360 in beperkte mate ook toxische stoffen vervoerd, is hier ook een toxische wolk mogelijk. Uit referentiescenario's blijkt dat bij een plasbrand de 1% letaliteitgrens op circa 60 meter ligt. Voor een explosie is dit circa 230 meter en voor een toxische wolk circa 200 meter. De plandelen gelegen in de invloedsgebieden van deze wegen, zijn voornamelijk dun bevolkt.

¹ Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion; explosie van uitzettend gas ten gevolge van het koken van een vloeistof

² Handreiking 'Verantwoorde brandweeradvisering', IPO, februari 2010

Bladzijde
 Onderwerp

3 van 6
 Voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Loppersum'

De bovengenoemde wegen veroorzaken hierdoor niet of nauwelijks een groepsrisico in het buitengebied.

De bovengenoemde wegen veroorzaken ook externe veiligheidsrisico's in dorpen gelegen buiten het plangebied. De N46 in Huizinge en Gasthuizen, de N360 in Garrelsweer, de N996 in Loppersum en Middelstum en de N998 in Middelstum. Bij incidenten op deze wegen, zijn in de bovengenoemde dorpen hittestralings- en overdruk effecten mogelijk. In Huizinge, Garsthuizen en Garrelsweer zijn daarnaast ook toxische effecten mogelijk. In deze dorpen is mogelijk sprake van een groepsrisico.

Effecten transport spoor

Het transport van gevaarlijke stoffen over het spoortracé Sauwerd-Delfzijl veroorzaakt externe veiligheidsrisico's. Bij een ongeval zijn drie maatgevende ongevalsscenario's mogelijk, namelijk een plasbrand, een explosie (BLEVE) en/of het vrijkomen van een toxische wolk. Uit referentiescenario's blijkt dat bij een plasbrand de 1% letaliteitgrens op circa 45 meter ligt. Voor een explosie is dit circa 330 meter en voor een toxische wolk (ammoniak) is dit circa 1250 meter. Omdat het spoortracé het plangebied doorkruist, zijn in het plangebied dodelijke hittestralings-, overdruk- en toxische effecten mogelijk. De plandelen gelegen in het invloedsgebied van het spoor, zijn hoofdzakelijk dun bevolkt. Het spoortracé veroorzaakt hierdoor niet of nauwelijks een groepsrisico in het buitengebied.

Het spoortracé veroorzaakt wel externe veiligheidsrisico's in enkele dorpen gelegen buiten het plangebied. Dit betreft (van west naar oost) Stedum, Westeremden, Loppersum, Zeerijp, Eenum, Wirdum en Oosterwijtwerd. Bij incidenten op het spoor zijn in deze dorpen toxische effecten mogelijk. In Stedum en Loppersum zijn ook hittestralings- en overdrukeffecten mogelijk, als gevolg van een BLEVE. Daarnaast zijn in Loppersum hittestralingseffecten mogelijk, als gevolg van een plasbrand. Hierdoor is in Loppersum mogelijk sprake van een groepsrisico.

Effecten transport water

Het transport van gevaarlijke stoffen over het Eemskanaal veroorzaakt externe veiligheidsrisico's. Bij een ongeval zijn twee maatgevende ongevalsscenario's mogelijk, namelijk een plasbrand en het vrijkomen van een toxische wolk. Uit referentiescenario's³ blijkt dat de 1% letaliteitgrens bij een plasbrand op circa 75 meter ligt. Bij een toxische wolk is dit circa 1500 meter. De plandelen die in het invloedsgebied van het Eemskanaal liggen, zijn dun bevolkt. Hierdoor is in het plangebied niet of nauwelijks sprake van een groepsrisico, als gevolg van het Eemskanaal.

³ Scenarioboek Externe veiligheid, interregionale samenwerking veiligheidsregio's (Amsterdam-Amstelland, Flevoland, Gooi en Vechtstreek, Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland), concept april 2011.

Bladzijde 4 van 6
 Onderwerp Voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Loppersum'

Effecten transport leidingen

Het transport van gevaarlijke stoffen door transportleidingen veroorzaakt externe veiligheidsrisico's. Het falen van transportleidingen wordt voornamelijk veroorzaakt door schade door derden. Bij een breuk van een leiding zijn een flare (fakkelbrand) en/of een explosie mogelijk. De omvang van het scenario is afhankelijk van de diameter en de druk van de leidingen. De plandelen die in invloedsgebieden van hogedruk transportleidingen liggen, zijn voornamelijk dun bevolkt. Hierdoor is in het plangebied niet of nauwelijks sprake van een groepsrisico, als gevolg van hogedruk transportleidingen.

De transportleidingen A- 543, A-610, 501061 en 501071 veroorzaken wel externe veiligheidsrisico's in Oosterwiltwerd. De 1% letaliteitgrens van de A-543 en de A-610 liggen op respectievelijk 580 en 540 meter. De 1% letaliteitgrens van de 501061 en 501071 ligt op circa 470 meter. Nabij Oosterwiltwerd is een nieuwe leidingenstrook geprojecteerd. Doordat Oosterwiltwerd grotendeels in de invloedsgebieden ligt, zijn in hier overdruk- en hittestralingseffecten mogelijk. Hierdoor is mogelijk sprake van een groepsrisico.

Ik adviseer u om de (groeps)risico's die optreden in dorpen buiten het plangebied, die worden veroorzaakt door in het buitengebied gelegen risicobronnen, in het voorliggende bestemmingsplan te verwoorden. De uiteindelijke verantwoording van deze groepsrisico's, kunt u opnemen in het bestemmingsplan van het betreffende dorp.

Bereikbaarheid

Om te bepalen of de brandweer in het plangebied voldoende snel kan optreden, is zowel de opkomsttijd als de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld.

Uit de beoordeling door Brandweer Rayon Noord (BRN) blijkt, dat de opkomsttijd voldoende is. Deze varieert in het buitengebied van minimaal 4 tot maximaal 12 minuten, zowel tijdens als buiten werktijd. Over het algemeen zijn objecten in het buitengebied tweezijdig bereikbaar. Uitzondering hierop zijn enkele in het vrije veld liggende boerderijen, die vaak maar één toegangsweg hebben.

Bluswatervoorziening

Om te bepalen of de brandweer in het plangebied snel kan beschikken over voldoende bluswater, is zowel de beschikbaarheid van primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld.

Uit de beoordeling door BRN blijkt, dat de bluswatervoorziening in het buitengebied over het algemeen ontoereikend is. Er bevinden zich zo goed als geen primaire bluswatervoorzieningen en secundaire voorzieningen ontbreken vaak. Op dit moment wordt in het kader van het project 'witte vlekken plan' onderzocht welke alternatieve voorzieningen mogelijk zijn. Omdat dit project nog niet is afgerond, blijven de bluswatervoorzieningen wel een aandachtspunt.

Bladzijde 5 van 6
 Onderwerp Voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Loppersum'

Voor incidenten met een aardgastransportleiding geldt, dat een gasbrand niet geblust mag worden in verband met explosiegevaar. Dit bemoeilijkt het snel en effectief bestrijden van een incident. De brandweer zal zich daarom voornamelijk richten op het bestrijden van secundaire branden en het assisteren bij het ontruimen van de gevarezone. Dit geeft een verhoogde kans op slachtoffers in Oosterwiltwerd.

Zelfredzaamheid

Om te beoordelen of de aanwezige personen in geval van een calamiteit zichzelf in veiligheid kunnen brengen, zijn zowel de mate van zelfredzaamheid van de aanwezige personen als de mogelijkheden om het gebied snel te verlaten beoordeeld. Daarnaast is beoordeeld of de dorpen in het buitengebied in het dekkingsgebied van het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) liggen.

Uit de beoordeling van de plandelen die zijn gelegen in invloedsgebieden van externe veiligheidsrisicobronnen blijkt, dat hier niet of nauwelijks sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen (zoals ouderen, zieken en kleine kinderen). Daarnaast biedt het buitengebied voldoende mogelijkheden om deze snel te verlaten. Het buitengebied valt grotendeels buiten het sirenebereik van het bestaande WAS. Om de bevolking te waarschuwen zal de veiligheidsregio gebruik maken van berichtgeving via tv, radio en geluidswagens.

Overige opmerkingen

In de uitsnede van de Risicokaart, op pagina 60 van de toelichting van het bestemmingsplan, zijn de aanduidingen 'E' en 'F' zijn verwisseld. Hierdoor corresponderen de aanduidingen in de uitsnede niet met de leidingen, die zijn aangegeven in tabel 5 op pagina 67 van de toelichting. Daarnaast zijn in tabel 5 achter aanduiding 'D' deels de verkeerde leidingen aangegeven. *Ik adviseer u om dit te corrigeren.*

Conclusie

In het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's door inrichtingen met gevaarlijke stoffen, transport van gevaarlijke stoffen over spoor, weg, water en door hogedruk transportleidingen. De plandelen gelegen in invloedsgebieden van deze risicobronnen zijn dun bevolkt. Hierdoor is in het buitengebied nauwelijks sprake van een groepsrisico. Omdat in het buitengebied nauwelijks planologische ontwikkelingen plaatsvinden, neemt het groepsrisico ook niet toe. Wel veroorzaken enkele in het plangebied gelegen risicobronnen externe veiligheidsrisico's en mogelijk zelf een groepsrisico in dorpen gelegen buiten het plangebied.

Uit beoordeling van de aspecten bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen en zelfredzaamheid blijkt dat de bereikbaarheid in het plangebied over het algemeen redelijk is, maar dat de bluswatervoorzieningen veelal ontoereikend zijn. Hiervoor is het project 'witte vlekken plan' opgesteld. Over het algemeen

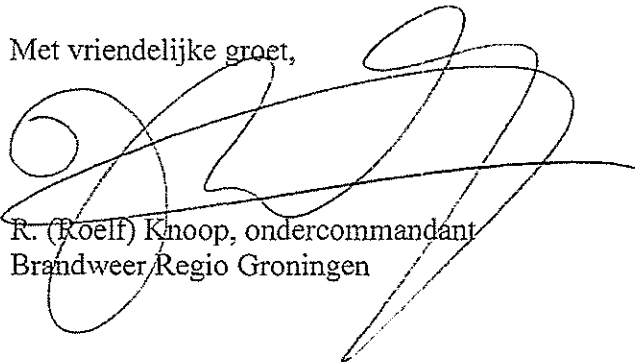
Bladzijde 6 van 6
Onderwerp Voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied gemeente Loppersum'

geldt, dat de invloedsgebieden dunbevolkt zijn en dat de mate van zelfredzaamheid voldoende is.

Tot slot adviseer ik u om het bovenstaande advies op te nemen in de bijlagen van het bestemmingsplan en samen te vatten in de externe veiligheidsparagraaf.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer Braker.

Met vriendelijke groet,

R. (Roelf) Knoop, ondercommandant
Brandweer Regio Groningen

NB. deze brief is in afschrift naar de commandant van brandweer Rayon Noord verzonden.